

Lexicul cuprins între p. 95—158 este bogat, interesant și, în general, bine alcătuit. Pentru substantive se indică genul, iar pentru cele în temă consonantică ca și pentru unele în temă *i*, se precizează forma genitivului singular. La unele substantive (ca de pildă cele formate cu sufixul — *инникъ*) se indică forma nominativului plural, iar la câteva adjective (ca de pildă: *кысокъ*) se indică gradul comparativ. De asemenea, substantivele și adjectivele nedeclinabile (*кана, испакъ* etc.) poartă această mențiune.

La verbe de conjugarea I-a și a II-a se menționează infinitivul și indicativul prez. pers. I sing.; la cele de conjugarea a III-a se indică și pers. a II-a sing. (parțial și la unele verbe de conjugarea I-a și a II-a). La câteva verbe se menționează chiar forma aoristului (*бѣти, потѣкати, прискажати, прорѣшати* etc.).

Pentru o serie de cuvinte împrumutate sau calchiate din latină sau din greacă (*архирен, архитриканъ, боголюбикъ, оубиръ, чинръ, прѣфациа* etc.) se dau indicațiile de rigoare.

Termenii specifici anumitor redacții sau unor monumente (*прѣфациа, модантъ, пикакъ, прижити, томъзи, хадатан* etc.) sînt menționați ca atare.

În scopul relevării bogăției lexicului slav vechi și a mijloacelor de derivare, în glosar apar numeroase și variate exemple de derivare: a) subst. din verbe — *знани* din *знати*; b) adj. din subst. — *мирнѣ* și *мирскѣ* din *миръ*; c) fem. din masc. — *ансѣ* din *анскѣ*; d) diminutive *какъка* din *какъ* etc. În unele cazuri, sub același articol apar sinonime formate din aceeași rădăcină: *гостиница, гостинишѣ-гостинишѣ, тѣльць-тѣла* etc. În același fel sînt prezentate perechile de verbe perfective și imperfective: *двигати-двизати, запрѣтити-запрѣштати, испустити-испуштати, нсѣхати-нсѣхати* etc.

Cu toate calitățile incontestabile ale lucrării, în lexic s-au strecurat unele scăpări la care ne vom referi în observațiile care urmează.

În explicațiile care preced glosarul, autorul arată că acele cuvinte care nu se deosebesc ca formă și ca sens (sau numai prin ierurile finale) de corespondentele lor din limba sîrbocroată n-au fost inserate în dicționar. Totuși, în glosar apar numeroase cuvinte ca de pildă: *богослужба, вола, мѣдѣ, моанти, ожинти, оковати, палица, пити, постити, постѣ, потопѣ, плодѣ, сестра, стадо, оучиникъ, оуста, хадати, хоула, хоуанти* etc. etc.¹ care nu se deosebesc de cele din limba sîrbocroată modernă și nu înțelegem criteriul subiectiv conform căruia unele au fost incluse în glosar iar altele nu. După părerea noastră, chiar și pentru cercetătorii sîrbocroați, este mai indicat să fie incluși în glosar toți acești termeni.

În glosar apar cuvinte ca de pildă: *колоудьръ, предикавѣкъ, пошншонѣ, сѣкъма, ставръ, оубиръ, чинръ* etc. care, probabil, aparțin unor texte mai tirzii și nu sînt atestate în alte dicționare sau glosare². Considerăm că tocmai la aceste cuvinte ar fi fost deosebit de util să se menționeze redacția sau monumentul de limbă în care apar — așa cum autorul procedează pentru alți termeni — deoarece unii fiind de origine latină, alții de origine greacă, prin aceste indicații s-ar fi putut contura sau delimita mai precis influența respectivă în cadrul unei epoci, a unei redacții sau a unui monument.

La câteva cuvinte ca de pildă: *ниган, нан, немкрѣкъ, осланиа* s-a omis să se indice ce parte de vorbire sînt.

Aceste mici scăpări semnalate nu micșorează valoarea lucrării care este un interesant și util instrument de lucru pentru slavisti.

LUCIA DJAMO

STOIAN STOIANOV — MIROSLAV IANAKIEV, Старобългарски език. Текстове и речник, ed. a II-a, Sofia, Editura de Stat „Știință și artă”, 1960, VII, 232 pagini.

Este o culegere de texte pentru studenții de la facultățile de filologie care studiază limba slavă veche (după terminologia lingviștilor bulgari, *veche bulgară*). Manualul cuprinde texte pentru orele de seminar de la cursurile de zi și fără frecvență. Glosarul este aproape

¹ Chiar cuvîntul *сло* care în explicații (p. 93) este dat ca exemplu de cuvînt care neprezentînd nici o deosebire față de corespondentul său din limba vie n-are rost să apară în glosar, este inserat la p. 138.

² Vezi FR. MIKLOSICH, *Lexicon palaeoslovenico-graeco-latinum*, Viena, 1862—1865; L. SADNIK und FR. ATZETMÜLLER, *Handwörterbuch zu den althirchenslavischen Texten*, Heidelberg, 1955; W. VONDRÁK, *Kirchenslavische Chrestomathie*, Göttingen, 1910; M. JANAKIEV-ST. STOIANOV, *Старобългарски език текстове и речник* Sofia, 1956.